

УДК 658.012

О. В. Лісова

аспірант

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

lisovaoksana2016@ukr.net

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ КОНТРОЛІНГУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ І ТЕХНІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВАМИ МАГІСТРАЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ ГАЗУ

У сучасних умовах економічної невизначеності довгострокова ефективна діяльність підприємства, забезпечення економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності в значній мірі визначається рівнем її інвестиційної діяльності. Одним з найважливіших показників оцінки ефективності інвестицій в модернізацію і технічне оновлення виробництва є термін окупності вкладень, бо компаніям дуже важливо як можна найшвидше повернути внесені засоби. Цей показник отримав широку популярність в практичній діяльності і дуже часто при вирішенні питання про інвестування, підприємства орієнтуються передусім на оцінку терміну зворотності інвестиційних вкладень. Тут необхідно нагадати, що термін окупності — це мінімальний часовий інтервал (виміряний в місяцях або роках) від початку здійснення інвестиційного проєкту, за який інвестиційні витрати покриваються чистими грошовими поступленнями від нього. Отже, короткий термін окупності інвестицій означає для підприємства меншу невизначеність в покритті майбутніми надходженнями інвестиційних витрат.

Показники безпеки функціонування об'єктів газотранспортних систем, експлуатованих на протязі декількох десятків років лінійними виробничими управліннями (ЛВУ) визначають такі основні фактори:

- рівень технічного стану основних технологічних об'єктів майнового комплексу, пов'язаний з їх фізичним зносом;
- ступінь фізичного і морального зносу допоміжних систем і обладнання (АСУ, КВП, зв'язок, енергопостачання, ЕХЗ, системи пожежогасіння, вентиляції та ін.), покликаних забезпечувати попередження аварійних ситуацій та їх локалізацію;
- рівень стану засобів технічної діагностики газопроводів і обладнання компресорних станцій, а також організація моніторингу взаємодії впливу об'єктів майнового комплексу та довкілля;
- наявність / відсутність на об'єктах майнового комплексу сучасних систем і засобів безпеки, що виконують функції захисту цих об'єктів від стороннього втручання в виробничу діяльність;
- стан дорожніх комунікацій, які забезпечують безперешкодний під'їзд і пересування по територіях об'єктів майнового комплексу сил і технічних засобів локалізації і ліквідації аварій;
- достатність наявних потужностей для проведення профілактичних обстежень, планово-попереджувальних і капітальних ремонтів;
- рівень професійної та спеціальної підготовки керівного і виробничого персоналу до дій в штатних і аварійних ситуаціях;

© Лісова О. В., 2017

- рівень технічної оснащеності і готовності сил і засобів, які беруть участь в попередженні, локалізації та ліквідації можливих аварійних ситуацій на об'єктах майнового комплексу;
- наявність, достатність і технічний стан захисних споруд цивільної оборони, засобів індивідуального захисту, технічних засобів об'єктових формувань цивільної оборони для захисту виробничого персоналу в разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;
- організація системи страхування можливих аварій на небезпечних виробничих об'єктах майнового комплексу, заснована на достовірній інформації про кількість небезпечних речовин, що зберігаються.

Погіршення технічного стану лінійної частини магістральних газопроводів і зниженням безпеки експлуатації лінійної частини викликано наступними причинами:

- значним терміном служби експлуатованих магістральних газопроводів;
- низькою якістю будівництва газопроводів, відсутністю приладового контролю за станом будівництва;
- несвоєчасним фінансуванням лінійної частини магістральних газопроводів.

Серед причин головна - погана ізоляція. Крім того, цей процес прискореного зростання середньорічного тиску в трубі, так як залежність швидкості стрес-корозії від тиску і температури в газопроводі і, відповідно, напруги в металі труби нелінійна.

Основні напрями інвестування модернізації і технологічного оновлення виробництва можна визначити тільки на основі реального стану об'єктів газотранспортної системи, пропозицій фахівців з термінів і об'ємів модернізації і технологічного оновлення газотранспортної системи.

Оскільки інвестиційна діяльність характеризує процес обґрунтування і реалізації найбільш ефективних форм вкладення капіталу, спрямованих на розширення економічного потенціалу підприємства, то вважаємо за доцільне застосовувати перед прийняттям управлінських рішень про реалізацію інвестиційного проекту, процедуру контролінгу інвестиційних проектів, що включатиме в себе систему моніторингу, оцінки та контроль інвестиційних проектів як дієву систему, що дозволяє відстежити фактичну ефективність впровадження проектів, виявляти тенденції і закономірності на ринку інвестицій, формувати політику підприємства в цій діяльності.

Одержано 27.11.2017